

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-360

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Statsvetenskapliga fakulteten		Laitos-Institution-Department Samhällspolitiska institutionen	
Tekijä-Författare-Author Lundqvist, Veronica, Alice			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Socialarbetaren som utredare vid vårdnadstvister			
Oppiaine-Läroämne-Subject Socialt arbete			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 78 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Utredningar i samband med vårdnadstvister är en del av det sociala arbetet. Utredningarna görs på begäran av domstol i samband med skilsmässor som utmynnat i en vårdnadstvist. Domstolen ber enbart socialnämnden om utredning vid en vårdnadstvist då den anser sig behöva tilläggsinformation om en familjs eller ett barns situation för att kunna lösa konflikten i enlighet med barnets bästa. Detta betyder i praktiken att de utredningar socialarbetarna gör, ofta handlar om väldigt komplicerade situationer där föräldrarnas förmåga att tillgodose sina barns behov kan vara bristfällig. Socialarbetarens uppgift är att utreda familjens helhetssituation, föräldrarnas syn på sitt föräldraskap samt barnets åsikt om hur vardagen bäst kunde ordnas efter att föräldrarna inte längre bor tillsammans. Utlåtandet socialarbetaren skriver väger tungt då domstolen fattar beslut om hur barnets vårdnad, boende och umgänge skall ordnas efter en skilsmässa.</p> <p>Syftet med föreliggande avhandling är att belysa det arbete socialarbetarna gör i samband med en vårdnadstvistutredning. De teoretiska utgångspunkterna är frågor i anslutning till det sociala arbetets kunskapsbas, metoder inom det sociala arbetet samt frågor kring barnperspektivet och barnets delaktighet i beslutsprocesser.</p> <p>Materialinsamlingen har skett genom temaintervjuer med tio socialarbetare i olika stora nyländska kommuner. En del av socialarbetarna arbetar enbart med utredningar, medan de flesta även arbetar med barnskyddsfrågor eller som barnatillsyningsmän.</p> <p>Den empiriska delen består av en genomgång av arbetspraxisen kring utredningsarbetet och i samband med den presenteras en genomsnittsmodell för hur utredningsarbetet i kommunerna fungerar. Också samarbetet med andra kommuner, övriga professioner och socialarbetarens roll som utredare belyses. Dessutom presenteras olika metoder socialarbetarna använder sig av i arbetet med barn och föräldrar. Dokumentationens vikt diskuteras liksom också specialiseringens fördelar inom det sociala arbetet. Även barnets synlighet i utredningsprocessen lyfts fram.</p> <p>Undersökningens resultat påvisar att det finns en viss diskrepans i socialarbetarens roll beträffande formella målsättningar och praxis. Den formella målsättningen är att göra en utredning på domstolens begäran, medan socialarbetarna själva ser sin roll som mer än så. De strävar till att nå ett avtal mellan föräldrarna, den rådande konflikten till trots.</p> <p>Resultaten påvisar även att ramarna för utredningsarbetet är detsamma oavsett kommunens storlek eller socialarbetarens erfarenhet. Kritiken som riktats mot bristen i socialarbetarnas yrkeskunskap i mindre kommuner verkar obefogad beträffande själva utredningsarbetet, snarare verkar skillnaderna ligga i förmågan att reflektera kring det utförda arbetet och resultaten av det i samband med dokumentationen.</p> <p>Att socialarbetarna genomgående utgår från ett barnperspektiv i sitt arbete är tydligt, medan arbetsmetoderna med såväl barn som föräldrar tenderar att variera en del beroende på respektive socialarbetarens erfarenhet och rutin. De socialarbetare som enbart arbetar med utredningar verkar ha en djupare förståelse för problematiken kring en vårdnadskonflikt, vilket tar sig i uttryck av att de bättre kan motivera och reflektera kring det arbete de utför. Utgående från mina resultat kan man sammanfattningsvis konstatera att en specialisering inom det sociala arbetet skulle vara en fördel för såväl klienter som socialarbetare.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords riita-asiat lapsen huolto huoltajuuskiistat socialarbetare vårdnadstvist utredning barnperspektiv			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			